

Spis treści

Wprowadzenie	11
Rozdział 1. Makroekonomiczne aspekty funkcjonowania rynków finansowych	21
1.1. Polityka gospodarcza, pieniężna oraz fiskalna – trójpak ekonomiczny	21
1.2. Zasadnicze dylematy funkcjonowania rynków finansowych – demon spekulacji	25
1.3. Ryzyko na rynku finansowym – bliźniak chciwości	33
1.4. Rola złota na rynkach finansowych – jak trwoga to do... złota	36
1.5. Regulacje rynków finansowych – (nie)doskonała nawigacja	41
1.6. Zasady kształtowania cen na rynku papierów wartościowych – jak to robią inni?	46
Rozdział 2. Rola pieniądza i banków centralnych oraz mechanizmy ich funkcjonowania w gospodarce	53
2.1. Dylematy efektywnego kształtowania polityki gospodarczej – zasada naczyń połączonych	53
2.2. Podaż i emisja pieniądza – funkcjonowanie we mgle	59
2.3. Zadania banków centralnych oraz narzędzia ich oddziaływania na gospodarkę – coraz większa niemoc	65
Rozdział 3. Rola i mechanizmy funkcjonowania banków komercyjnych w gospodarce	89
3.1. Historyczne fundamenty bankowości – a miało być tak dobrze	89
3.2. Bezpieczeństwo finansowe banków komercyjnych – czy nasze pieniądze są bezpieczne?	93

3.3. Bankowość inwestycyjna – krupier w kasynie	94
3.4. System bankowego cienia – nam wszystko wolno	101

Rozdział 4. Mechanizmy cyklicznego (kryzysogennego) funkcjonowania rynków finansowych

103

4.1. Podstawowe wskaźniki stanów rynków finansowych – od euforii do paniki (i z powrotem)	103
4.2. Kryzys gospodarczy jako etap cyklicznego funkcjonowania rynków finansowych – dobrze to już było (ale i będzie)	105
4.3. Bilanse kraju – wszyscy jesteśmy potencjalnymi Grekami ...	116
4.4. Stopy procentowe – lichwa czy zasłużone wynagrodzenie?	117
4.5. Inflacja oraz deflacja – spadające ceny a (nie)szczęście	119
4.6. Polityka kursu walutowego – czy silna waluta to silna gospodarka?	123
4.7. Polityka kursu walutowego na przykładzie Chin – czy można tym jeszcze sterować?	127
4.8. Pokusa nadużycia – wielcy zapominają o ryzyku	136
4.9. Bańka spekulacyjna – chciwość i strach	137
4.10. Zasady wynagradzania kadry kierowniczej – jednostki alfa w akcji	144
4.11. Spekulacje – błyskotliwe strategie inwestycyjne czy hazard?	147
4.12. Psychologia tłumu – zbiorowa mądrość czy owczy pęd?	163
4.13. Wielkość firmy – czy wielkie jest piękne?	165
4.14. Działalność agencji ratingowych – sądzący (nie) będą sądzeni	166
4.15. Mechanizmy demokracji – czy można przegłosować rynek?	170
4.16. Działalność Międzynarodowego Funduszu Walutowego – czy „oni” mogą wszystko?	171

Rozdział 5. Spekulacyjne kryzysy finansowe na świecie do 1929 roku

173

5.1. Kryzys tulipanowy – ciężka praca przechodzi do lamusa ...	173
5.2. Kryzys Kampanii Missisipi – nawet Bóg nie wyciąga ludzi prędzej z nędzy	174
5.3. Kryzys Kampanii Mórz Południowych – można przewidzieć ruch gwiazd, ale nie szaleństwa ludzi	176
5.4. Kryzys 1819 roku – pierwsza lekcja efektu domina	178
5.5. Kryzys 1857 roku – gorączka złota buduje Amerykę	179

5.6. Kryzys 1873 roku – Europa spekuluje w Ameryce	179
5.7. Kryzys 1907 roku – JP Morgan i po kłopotcie	181
5.8. Kryzys 1929 roku – świat globalną wioską	183
Rozdział 6. Spekulacyjne kryzysy finansowe na świecie po 1929 roku	189
6.1. System z Bretton Woods jako fundament funkcjonowania rynków finansowych po II wojnie światowej – USD złotem naszych czasów	189
6.2. Kryzys naftowy a nadpłynność rynków finansowych – rządy zadłużają świat	194
6.3. Kryzys kas oszczędnościowo-pożyczkowych w USA w latach 80. – dom dla każdego Amerykanina i... kryzys gotowy	196
6.4. Kryzys w krajach rozwijających się w latach 90. – cechy wspólne	197
6.5. Kryzys w Ameryce Łacińskiej w latach 90. – zakorzeniony populizm górą	199
6.6. Kryzys w Japonii od 1989 roku – stracona dekada	202
6.7. Kryzys azjatycki w latach 90. – specyficzne banki i czebole	208
6.8. Kryzys rosyjski 1998 roku – kasyno oparte na ropie	212
6.9. Kryzys funduszu LTCM – kasyno (prawie) doskonałe	214
6.10. Upadek Barings Banku – dyletanckie zarządy a sprytni traderzy	216
6.11. Bańka dot-com – a może świat wirtualny?	217
Rozdział 7. Globalizacja i strefa euro a zmiany zasad funkcjonowania rynków finansowych	219
7.1. Bogactwo narodów – zrównoważony rozwój najpewniejszą drogą do bogactwa	219
7.2. Konsensus Waszyngtoński jako fundament rynków finansowych – (nie)lubiany katechizm krajów nieroztropnych	225
7.3. Globalizacja – o jeden most za daleko (?)	227
7.4. Strefa euro – dom w budowie	240
Rozdział 8. Spekulacyjne instrumenty finansowe a stabilność funkcjonowania rynków finansowych i realnej gospodarki	253
8.1. Kontrakty terminowe – bukmacherzy zapakowani w kontrakty	253
8.2. Transakcje swap – przyszłe coś za coś	256

8.3. Derywaty – przyszłość na sprzedaż	261
8.4. MBS – zastawianie (cudzego) domu	263
8.5. ABS – zastawianie nie tylko (cudzego) domu	266
8.6. CDO – zastawianie (cudzych) długów	267
8.7. CDS – hulaj dusza, ryzyka nie ma	270
8.8. Opcje – zdanie złożone ujęte w kontrakt	273
8.9. Warranty – uprzywilejowane miejsce w kolejce do sklepu z akcjami	279
8.10. Fundusze inwestycyjne – rynki finansowe też dla niewtajemniczonych	280
8.11. Fundusz ETF – po co próbować przechytrzyć rynek?	287
8.12. ARS – wychodzę, kiedy chcę	289
8.13. Fundusz REIT – pewne jak dom	290
8.14. Hedging – miecz na nieroztropnych czy źródło wszelkiego zła?	291
8.15. Arbitraż – spryt w głowie i w nogach	297
8.16. <i>Carry trade</i> – jak wziąć jednocześnie najlepsze z dwu światów?	299
8.17. Pozycja długa i krótka – tam i kiedyś czy tu i teraz?	300
8.18. Krótka sprzedaż na rynku papierów wartościowych – jak legalnie zarobić na cudzym nieszczęściu?	302
8.19. Lewarowanie – (nie)dobry zwyczaj nie pożyczaj	306
8.20. Sekurytyzacja – łańcuch świętego Antoniego na serio	308
8.21. Produkty strukturyzowane – łączenie wody z ogniem	311
8.22. <i>Bancassurance</i> – jedno okienko w bankowości i ubezpieczeniach	312
8.23. Polisolokaty – skok na Belkę	315
8.24. <i>Unit-linked</i> – inwestycje pod parasolem ubezpieczeniowym	317
8.25. <i>Private equity</i> oraz <i>venture capital</i> – szybcy kapitaliści w działaniu	318
8.26. Listy zastawne – powrót do źródeł bankowości	320
8.27. Wirtualne waluty – nierzeczywisty świat realnych pieniędzy	323

Rozdział 9. Kryzys finansowy 2008 roku jako nowa jakość na rynkach finansowych oraz kierunki koniecznych zmian zasad ich funkcjonowania

9.1. Sytuacja ekonomiczna przed kryzysem – świat globalnym funduszem hedgingowym	329
9.2. Przyczyny kryzysu – węzeł gordyjski	338

9.3. Etapy kryzysu – raz, dwa, trzy	359
9.4. Kanały rozprzestrzeniania się kryzysu – wszyscy na jednej łodzi	361
9.5. Wybrane aspekty kryzysu	364
9.6. Skutki kryzysu dla krajów prowadzących błędną politykę gospodarczą – kryzys cypryjski 2013 roku	370
9.7. Zmiany zasad funkcjonowania rynków finansowych w Unii Europejskiej – na stres stress testy	372
9.8. Europejski pakt fiskalny – rozpad strefy euro wykluczony	378
9.9. Europejska unia bankowa – podatek uwolniony od odpowiedzialności za ekscesy banków	380
9.10. Zmiany zasad funkcjonowania rynków finansowych w USA – zdecydowane okiełznanie bestii	387
9.11. Zmiany zasad funkcjonowania rynków finansowych w Wielkiej Brytanii – indywidualista w UE	390
Uwagi końcowe	393
Bibliografia	405